

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ผู้ศึกษามีวิธีดำเนินการศึกษาและได้ผลสรุปของการศึกษา รวมทั้งอภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ จำแนกตามตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา วิชยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา วิชยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 16 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 558 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 37 คน และครูจำนวน 521 คน (สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร , 2556, ย่อหน้า 2)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแบบลิคเคิร์ต (Likert) จำนวน 45 ข้อ ที่มีค่าความเที่ยงตรงของข้อคำถามรายข้อระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.961 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และได้รับ

แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 233 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่องคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ผลสรุป มีดังนี้

1. คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างแรงดลใจ ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์

1.1 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างแรงดลใจ ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น ผู้บริหารทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสัมผัสกับภาพที่งดงามในอนาคต และผู้บริหารสามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานบรรลุเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่อยากให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำตามอย่างสม่ำเสมอ และ ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้กำลังใจและยกระดับความคาดหวังต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

1.2 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงานที่มีความสามารถพิเศษให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถ และผู้บริหารรับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารจัดหาโปรแกรมทางการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากร

1.3 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารมีความสม่ำเสมอมากกว่าเอาแต่อารมณ์ ผู้บริหารหลีกเลี่ยงการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนตน และผู้บริหารมี

เป้าหมายชัดเจนในการทำงานตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีสมรรถภาพ ตั้งใจ และเชื่อมั่นในตนเอง

1.4 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ คิดเห็นในเรื่องที่อาจจะเป็นปัญหา ผู้บริหารช่วยผู้ใต้บังคับบัญชาแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหา และผู้บริหารทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทาย ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานคิดเอง และคิดนอกกรอบ

1.5 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ เผยแพร่และสื่อสารวิสัยทัศน์ให้บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ สนับสนุน ส่งเสริม ผลักดันบุคลากรและแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ และกำหนดเป้าหมายและสร้างภาพลักษณ์ของหน่วยงานในอนาคตได้อย่างชัดเจนและมีความเป็นไปได้ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ คุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้าง แรงดลใจคุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา และคุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะแตกต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์ คุณลักษณะ

ผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ คุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างแรงดลใจ และคุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน ไม่แตกต่างกัน

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์ ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ และ ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างแรงดลใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ส่วนด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ผู้วิจัยมีหัวข้อในการอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานในสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน ที่มีผลกระทบต่อการศึกษาไทย เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ต้องการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิทิพ ทิพโม (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.1 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารในปัจจุบัน ต่างมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจนจากการเข้ารับการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถวางแผนการดำเนินงานในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ มั่นอก (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทองที่เป็นจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านการสร้างวิสัยทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบัน ผู้บริหารผู้บริหารต่างมีการใช้กลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษา ที่เกิดปัญหาขึ้นในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักอุดมการณ์ที่เหมาะสมเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ มั่นอก (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทองที่เป็นจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านการใช้อิทธิพลด้วยอุดมการณ์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างแรงจูงใจ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจรอบด้าน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีการปรับตัวให้มีความกระตือรือร้น และปรับยุทธวิธีในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรมากที่สุด โดยการสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรทุ่มเทร่างกายแรงใจปฏิบัติงานในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพสูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธรรมนูญันท์ เรือนดาหลวง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี มีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำในระดับมากในการสร้างแรงบันดาลใจ

1.4 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับความรู้ ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา โดยการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดความรู้ความสามารถ เป็นการกระตุ้นการใช้ปัญญาเพื่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาต่อไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธรรมนูญันท์ เรือนดาหลวง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี มีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำในระดับมากในการกระตุ้นการใช้ปัญญา

1.5 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ผู้บริหารจำเป็นต้องรอบรู้ถึงความรู้ ความสามารถของบุคลากรแต่ละคน เพื่อดึงความสามารถเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินงานในสถานศึกษาให้สามารถพัฒนาได้อย่างเท่าทัน โดยผู้บริหารจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดความเหมาะสมกับแต่ละบุคคล สอดคล้องกับการวิจัยของ จิตติพงศ์ คล้ายไยทอง (2547, หน้า 58) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามที่คณะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาต่างต้องใช้ความร่วมมือกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในตำแหน่งจึงต้องมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน ดังนั้นจึงส่งผลให้ตำแหน่งที่แตกต่างกันในสถานศึกษามีทัศนคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิทพิ ทิพโม (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาต่างต้องใช้ระดมพลังความคิดและพลังสมองเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน ดังนั้นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันต่างต้องดำเนินงานภายในสถานศึกษาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันจึงมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้ตำแหน่งที่แตกต่างกันในสถานศึกษามีทัศนคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ มั่นอก (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทองที่เป็นจริง พบว่าทัศนคติของผู้บริหารและครูที่มุ่งต่อระดับพฤติกรรมผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นจริงและพึงประสงค์ เมื่อจำแนกตามคุณวุฒิ มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการบริหารงานด้านการแจกจ่ายงาน มักพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมต่อหน้าที่ ดังนั้นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันต่างต้องดำเนินงานภายในสถานศึกษาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันจึงมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้ตำแหน่งที่แตกต่างกันในสถานศึกษามีทัศนคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิทพิ ทิพโม (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี เมื่อจำแนกตามอายุไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์ คุณลักษณะผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ คุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างแรงดลใจ และคุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีวิถียุทธศาสตร์สูงกว่า นั้นหมายถึงเป็นผู้ที่มีความพยายามในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ เพื่อนำมาปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา จึงส่งผลให้มีทัศนคติที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิทิพ ทิพโม (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร จำแนกตามวิถียุทธศาสตร์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน แต่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต่างต้องการมีปรับปรุง พัฒนาตนเอง ก้าวรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ทันกับสถานศึกษาอื่น ๆ จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศศิทิพ ทิพโม (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดเทศบาลจังหวัดสระบุรี ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ขนาดของสถานศึกษาย่อมส่งผลต่อลักษณะของงานและชุมชน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มักจะพุ่งเป้าหมายมาที่สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ปีนลำดับแรก ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนคติแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐฉานันท์ เรือนดาหลวง (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างวิสัยทัศน์ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจน ดังนั้น บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญต่อในอนาคตได้อย่างชัดเจนและมีความเป็นไปได้ เผยแพร่และสื่อสารวิสัยทัศน์ให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

1.2 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีสมรรถภาพ ตั้งใจ และเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ ความสามารถและการปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดการยอมรับจากผู้ใต้บังคับบัญชา โดยกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี

1.3 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการสร้างแรงดลใจ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่อยากให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำตามอย่างสม่ำเสมอ และ ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้กำลังใจและยกระดับความคาดหวังต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่อยากให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำตามอย่างสม่ำเสมอ แสดงความเชื่อมั่นและความตั้งใจต่อเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกัน ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่นับถือของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสัมผัสกับภาพที่งดงามในอนาคต

1.4 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการกระตุ้นการใช้ปัญญา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานคิดเอง และคิดนอกกรอบ ดังนั้นผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานใช้ปัญญา เหตุผล ความสุขุม รอบคอบ และความระมัดระวังในการแก้ไขปัญหา ยั่วให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสวงหาวิธีการ ใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหา

1.5 ด้านคุณลักษณะผู้นำที่มีการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารจัดหาโปรแกรมทางการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากร ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนผู้ร่วมงานที่มีความสามารถพิเศษให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยที่ส่งเสริมคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตประเวศ